

PODPORA OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI PROSTŘEDNICTVÍM PRO BONO SLUŽEB SOUKROMÉHO SEKTORU

Závěry z kulatého stolu

Ve čtvrtek 5. března 2020 se v Pražském kreativním centru setkala 12 zástupců neziskového sektoru, akademického prostředí i businessu k diskuzi na téma *Podpora občanské společnosti prostřednictvím pro bono služeb soukromého sektoru*. Setkání uspořádala asociace [DEMAS](#) ve spolupráci s maďarskou pobočkou evropské pro bono sítě [PILnet](#). Diskuze se zaměřila na aktuální problémy, kterým čelí organizovaná občanská společnost (nejen) v České republice, na existující nástroje podpory občanské společnosti a formy spolupráce a podpory mezi občanským a soukromým sektorem.

Motivace k podpoře občanského sektoru

Podporuje-li byznys občanskou společnost pro bono a expertními službami, reaguje tak na aktuální potřeby organizací. A to i formou nabídky komerčních služeb za symbolické částky.

Podmínky dobrého partnerství

Pro dobré fungování na obou stranách je důležité budovat vztah. Zejména v době, kdy organizace zjistí nedostatečné kapacity pro spolupráci a využití pro bono služeb, je nutné otevřeně s poskytovatelem komunikovat.

Za důležitou je považována koordinace mezi potřebami nevládních organizací, občanské společnosti a poskytovateli pro bono služeb; a to jak na straně jednotlivých organizací, tak například i u velkých a mezinárodních obchodních společností, kde existují přímo určené pozice pro koordinaci pro bono spolupráce.

Zejména ze strany byznysu je před navázáním spolupráce prováděno posouzení rizik (tzv. risk assessment) potenciální spolupráce a partnerství, jehož cílem je předejít negativnímu ovlivnění obrazu společnosti. Ten byl ale doporučován provádět i ze strany nevládních organizací, například při rozvoji firemního dárcovství, kde bylo zmíněno problematické působení vybraných firem v rozvojových zemích.

Problematické z pohledu byznysu může být angažmá nevládních organizací v kauzách politiků/ček, role tzv. „hlídacích psů demokracie“ (protikorupční aktivity, střet zájmů atd.), nebo advokační aktivity,

kde může vznikat u firem pocit možnosti zneužití jména společnosti „v politickém boji“ a negativně tak pozici společnosti ovlivnit; to by však nemělo bránit nevládním organizacím v jejich práci. Nevládní organizace by naopak, i v zájmu posilování své finanční nezávislosti, měly rozšiřovat své individuální drobné dárcovství.

Možnosti posílení občanského sektoru

Organizace občanského sektoru prochází za třicet let svobodného působení různými fázemi vývoje, stejně jakož i celá společnost. Organizace občanské společnosti nejen zastupovaly minoritní cílové skupiny, ale vyvíjely i advokační aktivity a bránily zneužívání demokratických nástrojů. Avšak na přelomu století/konci 90. let došlo k rozpadu sektoru a jeho diverzifikaci.

Pro podporu spolupráce napříč sektory vznikly Místní akční skupiny (MAS; fungující na základě EU metodiky LEADER, ve spolupráci Ministerstva zemědělství a Spolku pro obnovu venkova ČR), které podporují rozvoj podnikání, pečují o krajinu, rozvíjí vzdělávání a sociální programy, a to propojováním venkovských obyvatel, neziskových organizací, soukromé podnikatelské sféry a veřejné správy (obcí, svazků obcí a institucí).

Nevládní organizace by tak měly více rozvíjet a pěstovat vztah mezi lokálními podnikateli a občanským sektorem. A také se více zajistit na bázi rozvoje dobrovolnictví, nejen ve formě pro bono služeb. Avšak tento fakt může představovat výzvu vzhledem k nedůvěře vůči občanskému sektoru ze strany širší veřejnosti, ale i chybějící/ne tak hluboce zakořeněné tradici dobrovolnictví.

Krokem k posilování důvěry může být zvyšování transparentnosti aktivit nevládních organizací, např. zveřejňováním vlastních akcí prostřednictvím online streamovacích služeb. To může pomoci otevření práce nevládních organizací širšímu publiku.

Příklady dobré praxe

Mezi platformy, které byly prezentovány jako příklady dobré praxe, patří projekt UmSemUmTam spravovaný Sdružením Via, nebo nová iniciativa Česko.Digital, spojující profesionály/ky z oblasti IT a online služeb.

Nevládní organizace optikou politické reprezentace

Otázka spolupráce a mediálního obrazu nevládních organizací, která byla i při tomto kulatém stole zmíněna, byla řešena v říjnu 2019 na půdě Poslanecké sněmovny. Jedním z motivátorů k uspořádání setkání byla dle šetření CVVM dlouhodobě stoupající nedůvěra v neziskové organizace.

Mezi zmíněnými řešeními k posilování důvěry v občanský sektor bylo uvedeno sdružování se v 'sítích' pro advokační aktivity; za příklad byl zmíněn vznik nové sítě pro spolupráci platform napříč občanským sektorem, komunikaci se stakeholdery a reflexi dění v sektoru.